

Brusel 13. června 2016
(OR. en)

9221/16

ECOFIN 461
UEM 207
SOC 325
EMPL 221
COMPET 295
ENV 340
EDUC 196
RECH 187
ENER 203
JAI 451

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9135/16 ECOFIN 426 UEM 176 SOC 290 EMPL 186 COMPET 263 ENV 307 EDUC 163 RECH 155 ENER 168 JAI 413 - COM(2016) 338 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Malty na rok 2016 a stanovisko Rady k programu stability Malty z roku 2016

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2016) 338 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

**k národnímu programu reforem Maltý na rok 2016
a stanovisko Rady k programu stability Maltý z roku 2016**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise roční analýzu růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2016. Priority roční analýzy růstu byly potvrzeny Evropskou radou, jež zasedala ve dnech 17.–18. března 2016. Dne 26. listopadu 2015 přijala Komise na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011² zprávu mechanismu varování, ve které Malta není uvedena mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny. Toto doporučení potvrdila Evropská rada ve dnech 18.–19. února 2016 a přijala Rada dne 8. března 2016³. Jako země, jejíž měnou je euro, a vzhledem k úzkému propojení ekonomik v rámci hospodářské a měnové unie by Malta měla doporučení plně a včas provést.
- (2) Zpráva o Maltě pro rok 2016 byla zveřejněna dne 26. února 2016. Je v ní posouzen pokrok, který Malta učinila v plnění jí určených doporučení přijatých dne 14. července 2015 Radou, a pokrok, jehož Malta dosáhla v plnění svých vnitrostátních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 15. dubna 2016 předložila Malta svůj národní program reforem na rok 2016 a svůj program stability z roku 2016. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy (Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Úř. věst. C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Příslušná doporučení pro jednotlivé země byla zohledněna při plánování evropských strukturálních a investičních fondů na období 2014–2020. V souladu s článkem 23 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013⁴ může Komise členský stát požádat, aby svou dohodu o partnerství a příslušné programy přezkoumal a navrhl změny, je-li to nezbytné, aby se podpořilo provádění příslušných doporučení Rady. Komise poskytla další podrobnosti o tom, jak bude používat toto ustanovení, v pokynech k uplatňování opatření propojujících účinnost evropských strukturálních a investičních fondů s řádnou správou ekonomických záležitostí.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (5) Na Maltu se v současnosti vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu a pravidlo o zadlužení. Vláda ve svém programu stability z roku 2016 plánuje zlepšit celkové saldo a do roku 2019 dosáhnout přebytku ve výši 0,1 % HDP. Strukturální saldo se bude postupně zlepšovat, aby Malta dosáhla svého střednědobého rozpočtového cíle v podobě vyrovnaného strukturálního rozpočtu do roku 2019. Na základě programu stability se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP klesne v roce 2016 na 62,6 % a v roce 2019 se dále sníží na 55,5 %. Makroekonomický scénář, z něhož tyto rozpočtové projekce vycházejí, je v případě roku 2016 realistický a pro léta 2017–2019 opatrný. Nicméně opatření nezbytná pro podporu dosažení plánovaného cílového schodku od roku 2017 nebyla dostatečně specifikována. Podle prognózy Komise z jara 2016 existuje vysoké riziko výrazného odchýlení od doporučené korekce směrem k dosažení střednědobého cíle během let 2015 a 2016 posuzovaných společně, zejména z důvodu odchýlení v roce 2015, které je třeba v roce 2016 korigovat, a z důvodu nezměněných politik v roce 2017. Odchýlení v roce 2015 lze částečně vysvětlit prudkým nárůstem investic, do značné míry vyvolaným výjimečně vysokým čerpáním finančních prostředků EU při vědomí konce programového období 2007–2013. Aby se odchýlení nastalé v dvouletém období 2015–2016 zmírnilo, zahrnuje program stability z roku 2016 další opatření, jež se mají v roce 2016 přijmout a která v jarní prognóze Komise na rok 2016 ještě nebyla zohledněna. Těmito opatřeními se mají snížit primární výdaje (o 0,16 % HDP), a to zejména v oblastech náhrad zaměstnancům, mezispotřeby a kapitálových transferů. Kromě toho byly odhady některých opatření na straně příjmů pro roky 2016–2019 revidovány, aby zohledňovaly aktuální údaje a skutečný dopad opatření přijatých pro rok 2015. Celkově se prostřednictvím těchto opatření čistý schodek snižuje o 0,2 % HDP. V porovnání s prognózou Komise by zohlednění těchto opatření zlepšilo strukturální úsilí a strukturální saldo by v dvouletém období 2015–2016 vykázalo menší průměrné odchýlení, zatímco riziko značného odchýlení by v roce 2017 přetrvávalo. Předpokládá se, že Malta dodrží referenční hodnotu pro snížení dluhu jak v roce 2016, tak v roce 2017. Na základě posouzení programu stability a s ohledem na prognózu Komise z jara 2016 je Rada toho názoru, že existuje riziko, že Malta ustanovení Paktu o stabilitě a růstu nedodrží. K zajištění souladu v letech 2016 a 2017 tedy budou třeba další opatření.

- (6) Dlouhodobá udržitelnost veřejných financí zůstává na Maltě i nadále problémem. Tato skutečnost je způsobena zejména rozpočtovým dopadem nákladů souvisejících se stárnutím populace, jako jsou např. zdravotní péče, dlouhodobá péče a důchody. Důchodový systém se potýká s dvěma problémy, a sice dosáhnout udržitelnosti a současně zajistit přiměřené důchody. Výdaje na důchody byly v roce 2013 nižší než průměr EU, a to na úrovni 9,6 % HDP, ale do roku 2060 se předpokládá nárůst na úroveň 12,8 %, což je jeden z nejvyšších podílů v Unii. V březnu 2016 přijala vláda několik opatření majících za cíl řešit udržitelnost a přiměřenost důchodového systému, ale rozpočtové dopady ještě nebyly posouzeny. V zájmu zlepšení přiměřenosti systému se příspěvkový minimální důchod bude v roce 2016 i nadále vyvíjet, aby do roku 2027 dosáhl 60 % mediánového příjmu a aby jeho pokrytí bylo širší. Účinnost reformy bude záviset na tom, zda bude zajištěna zaměstnatelnost starších věkových skupin. Vedle důchodů se počítá s tím, že veřejné výdaje na zdravotní a dlouhodobou péči se budou zvyšovat rychleji, než činí průměr EU, a to ve výši 2,1 % podílu HDP u zdravotní péče a na úrovni 1,2 % podílu HDP v případě dlouhodobé péče. Příslušné orgány přijaly národní strategii v oblasti zdravotnictví a provádějí přezkum výdajů v oblasti zdravotní péče s cílem zlepšit jejich efektivnost. Úspory vyplývající z těchto snah se však teprve očekávají. Udržitelnost by z dlouhodobého hlediska měla těžit z využívání potenciálních úspor k řešení předpokládaného růstu výdajů.
- (7) V oblasti vzdělávání a odborné přípravy byly investovány značné prostředky, ale výsledky stále nedosahují vytčeného cíle. To má vliv na nabídku pracovních sil a míru zapojení na trhu práce. Úroveň dosaženého vzdělání pracovní síly na Maltě stále patří mezi nejnižší v Unii. Malta provádí komplexní strategii celoživotního učení, avšak účast na programech celoživotního učení je stále omezená, zejména u osob, jejichž úroveň dosaženého vzdělání je nízká. Problémy v této oblasti zahrnují cílené informování, zlepšení přístupu ke vzdělávání a partnerství mezi vzdělávacími institucemi, institucemi odborné přípravy a zaměstnavateli. Právní akt o zřízení institutu pro průběžný profesní rozvoj učitelů (Institut pro vzdělávání) byl schválen v roce 2015. Institut si především klade za cíl: i) poskytnout učitelům dovednosti, jež potřebují při svých každodenních profesních činnostech; ii) působit jako centrum, ve kterém se pedagogové budou scházet a vyměňovat si zkušenosti, a iii) podporovat vedení v oblasti vzdělávání. Institut se nyní zprovožňuje, přičemž by se měl stát hlavním aktérem při řešení potřeb profesního rozvoje učitelů. Pokrok v této oblasti bude třeba sledovat.

- (8) Kromě jednorázových rozsáhlých projektů v letech 2014–2015 bylo na Maltě investic poskrovnu, což se odráží v strukturálních změnách hospodářství a v problémových oblastech. S uvedenou skutečností především souvisí rostoucí význam méně kapitálově náročného odvětví služeb, který snižuje budoucí investiční potřeby hospodářství. Nicméně některé problémy, které ovlivňují investiční činnost v zemi, stále přetrvávají. Jedná se např. o nedostatečnou schopnost inovovat, problémy v oblasti kvalifikace, neefektivnost veřejné správy a soudnictví, regulační zátěž a značné přetížení dopravy.
- (9) Jednou z hlavních překážek zahraničních investic je dopravní a logistická infrastruktura. Externí náklady na dopravu, které maltské hospodářství vynakládá, jsou značné. Tyto náklady vyplývají zejména z neefektivního využívání dopravní sítě země a z absence reálných alternativ k používání soukromých osobních automobilů. Kromě toho velký počet soukromých vozidel, znečištění a přetížení dopravy představují problém pro udržitelnost vnitrostátní dopravy. Dosud nebyla provedena žádná komplexní dopravní strategie, a to navzdory skutečnosti, že vypracování vnitrostátní dopravní strategie a hlavního plánu je nezbytným předpokladem pro využívání evropských strukturálních a investičních fondů (2014–2020), které budou použity na spolufinancování investic do dopravy.
- (10) Vláda přijala několik opatření ke zlepšení přístupu malých a středních podniků k finančním prostředkům. Tato opatření byla zaměřena na poskytování soukromého a rizikového kapitálu, jenž byl v posledních letech shledán jako slabé místo. Kromě toho budoucí opatření zahrnují zřízení centrálního úvěrového registru a rozvojové banky a prostřednictvím maltské burzy zavedení platformy, jež je konkrétně navržena tak, aby malým a středním podnikům pomáhala získávat finanční prostředky prostřednictvím kapitálového trhu. Stále přetrvávají problémy v přístupu k nebankovním nástrojům, ale malé a střední podniky na Maltě se těší lepšímu finančnímu prostředí než mnohé jiné malé a střední podniky v EU.

- (11) V kontextu evropského semestru provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Malty, kterou zveřejnila ve své zprávě o Maltě pro rok 2016. Posoudila také program stability a národní program reforem, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Maltě adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Maltě, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny EU, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v EU je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni EU. Doporučení v rámci evropského semestru jsou promítnuta do níže uvedených doporučení č. 1 a 2.
- (12) Na základě tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability, přičemž její stanovisko⁵ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

⁵ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Maltě v období let 2016 a 2017:

1. Vzhledem k vysokému riziku značného odchýlení dosáhnout roční fiskální korekce odpovídající 0,6 % HDP směrem k dosažení střednědobého cíle v letech 2016 a 2017 přijetím potřebných strukturálních opatření. Zintenzivnit opatření k zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí.
2. Přijmout opatření k posílení nabídky pracovních sil, zejména vyšším zapojením osob s nízkou kvalifikací do celoživotního učení.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda nebo předsedkyně*
